

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

14 iulie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Boico Victor, Țurcan Anatolie, Cobzac Elena, Guzun Ion,

a judecat, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de Circumscripție Cahul, Tomița Mihail, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 16 iulie 2019, în cauza penală în privința lui

*Boboc Gheorghii xxx, născut la xxx, domiciliat
în r-nul xxx, s. xx, str. xxx*

Termenul de examinare a cauzei:

prima instanță: 24.01.2019 – 11.03.2019;

instanța de apel: 05.06.2019 – 16.07.2019;

instanța de recurs ordinar: 04.11.2019 – 14.07.2020.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Cahul sediul Taraclia din 11 martie 2019, Boboc Gheorghii a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.201¹ alin.(2) lit. c) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsă în formă de închisoare 3 ani.

Conform art.85 Cod penal, pentru cumul de sentințe, la pedeapsa aplicată lui Boboc Gheorghii, s-a adăugat partea neexecutată a pedepsei stabilită prin sentința Judecătoriei Cahul sediul Taraclia din 08.06.2017, prin care a fost condamnat în baza art.174 alin.(1), și art. 90 Cod penal, la 3 ani închisoare cu suspendare în termenul de probațiune de 1 an, fiindu-i stabilită pedeapsa definitivă în formă de închisoare pe termen de 4 ani.

Conform art.90 Cod penal a fost suspendată condiționat pedeapsa închisorii aplicată în privința inculpatului Boboc Gheorghii, fiindu-i fixat termenul de probațiune de 3 ani.

Conform art.90 alin.(6) Cod penal, Boboc Gheorghii a fost obligat să nu-și schimbe domiciliul fără consimțământul organului de probațiune, să participe la un program special de tratament sau de consiliere în vederea reducerii comportamentului violent, să participe la programe probaționale.

În corespundere cu art.103 Cod penal, a fost aplicat în privința lui Boboc Gheorghe tratamentul medical forțat anti alcool în instituția medicală cu regim special.

Cerința procurorului, privind încasarea de la Boboc Gheorghe a cheltuielilor judiciare în sumă de 839 lei, a fost respinsă.

Cauza penală în prima instanță a fost examinată cu participarea inculpatului Boboc Gheorghe, în procedură simplificată în ordinea prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală, în baza probelor administrate în faza urmăririi penale.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a reținut ca fiind constatate următoarele circumstanțe de fapt:

La 10.08.2018, aproximativ la ora 16:30, Boboc Gheorghe, aflându-se la domiciliul fratelui său, Boboc Dmitrii, situat în r-nul Taraclia, s. Albota de Jos, str. Prieteniei, în urma certei familiale cu mama sa, Boboc Maia, intenționat a împins-o cu mâinile, de la ce ultima a căzut pe pământ, fiindu-i cauzate leziuni corporale ce se califică ca vătămare medie, cu dereglarea sănătății de lungă durată în formă de fractură închisă a humerusului stâng.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către, procurorul în Procuratura raionului Taraclia, Chirnev Boris, prin care a solicitat casarea sentinței în partea respingerii solicitării de încasare a cheltuielilor de judecată de la inculpatul Boboc Gheorghe, și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie încasate de la inculpatul Boboc Gheorghe în beneficiul statului cheltuielile de judecată în sumă de 839 lei.

3.1 În cererea de apel procurorul a invocat, că:

- sentința primei instanțe este neîntemeiată și ilegală în partea respingerii cerinței procurorului privind încasarea cheltuielilor de judecată de la inculpatul Boboc Gheorghe;

- prima instanță nu a constatat careva motive pentru a-l elibera pe inculpat de la plata cheltuielilor de judecată, înserate la art.229 alin.(3) Cod de procedură penală;

- consideră că inculpatul, conform prevederilor art.229 Cod de procedură penală, trebuie să recupereze statului mijloacele bănești cheltuite pentru achitarea și efectuarea expertizelor medico-legale.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 16 iulie 2019, a fost respins apelul procurorului și menținută sentința Judecătorei Cahul sediul Taraclia din 11 martie 2019, fără modificări.

4.1 În motivarea soluției, instanța de apel referitor la apelul procurorului, a menționat că, prima instanță a stabilit în mod corect

situația de fapt, și a apreciat corect împrejurările constatate din totalitatea probelor acumulate la cauza penală, care au fost corect apreciate, respectându-se prevederile art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței și veridicității lor, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor.

Instanța de apel a apreciat ca nefondată solicitarea procurorului privind încasarea de la inculpatul Boboc Gheorghe în contul statului a cheltuielilor suportate în scopul efectuării raportului de constatare medico-legală nr.201811P0584 din 21.08.2018, raportului de expertiză judiciară nr.201811D0370 din 26.10.2018, actului de expertiză narcologică-legală nr.46 din 21.11.2018, în cuantum de 839 lei, deoarece aceste sunt cheltuieli efectuate în cadrul urmăririi penale, parțial în vederea acumulării probatoriului necesar pentru demonstrarea vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii încriminate.

Instanța de apel a reținut, că din materialele cauzei se constată cu certitudine, că în baza îndreptării eliberate de inspectorul IP Taraclia din 10.08.2018 a fost întocmit raportul de constatare medico-legală nr.201811P0584 din 21.08.2018 în vederea stabilirii leziunilor corporale la partea vătămată Boboc Maia /f.d.22/; prin ordonanța ofițerului de urmărire penală din 24.10.2018 a fost dispusă efectuarea expertizei medico-legale în privința părții vătămate Boboc Maia, în vederea stabilirii caracterului și gradului de gravitate a leziunilor corporale /f.d.75/; prin ordonanța ofițerului de urmărire penală din 24.10.2018 a fost dispusă efectuarea expertizei narcologică-legală în condiții de ambulator în privința inculpatului Boboc Gheorghe, pentru a stabili dacă inculpatul suferă de tulburări mintale și de comportament datorate consumului de alcool și dacă necesită tratament forțat anti alcool (f.d.81).

A notat instanța de apel că, normele procesual-penale relevante cauzei, cuprinse în art.227 – 229 Cod de procedură penală, precum și cele din Legea cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar nr.68 din 14 aprilie 2016, stabilesc că responsabilul pentru achitarea plăților încasate de experți judiciari, sunt ordonatorii unor atare acțiuni procesuale. Cheltuielile judiciare suportate pentru instrumentarea acestei cauze urmează a fi acoperite din bugetul de stat, acestea neputând face obiectul unei rambursări din partea inculpatului, în cazul în care ultimul nu le-a ordonat.

Prima instanța a ținut cont de faptul că expertizele judiciare au fost dispuse în cadrul efectuării urmăririi penale, pentru acumularea probatoriului necesar, și aceste cheltuieli sunt trecute în contul statului, și

nu urmează să fie puse pe seama inculpatului, or aceste acțiuni țin de activitatea organului de urmărire penală, sarcina căruia este depistarea circumstanțelor care dovedesc comiterea infracțiunii și identificarea făptuitorului, pentru înaintarea învinuirii făptuitorului. Trecerea în contul statului a cheltuielilor în procesul penal se întemeiază în necesitatea desfășurării procesului penal din oficiu, pentru ca nici un infractor să nu rămână nepedepsit.

Vizavi de cele evidențiate de procuror, privind practica Curții Europene la capitolul recuperării din contul inculpatului a cheltuielilor suportate pentru instrumentarea unei cauze penale, instanța de apel a notat că statele europene prevăd expres în legislație o atare modalitate de recuperare, iar în legislația autohtonă aceasta nu se regăsește.

În viziunea instanței de apel, prevederile art.229 alin.(3) Cod de procedură penală nu pot fi interpretate ca fiind o excepție de la o eventuală regulă generală a obligării inculpatului/condamnatului la recuperarea cheltuielilor judiciare, după cum o pretinde procurorul.

Instanța de apel a considerat că procurorul nu a justificat necesitatea punerii pe seama inculpatului Boboc Gheorghe a cheltuielilor în sumă de 391 lei pentru efectuarea expertizei narcologice. Cu atât mai mult că această expertiză nu a investigat starea psihică a inculpatului Boboc Gheorghe sub aspectul discernământului, ceea ce atestă că respectiva probă a fost obținută nu pentru a demonstra componența de infracțiune, ci pentru a justifica aplicarea măsurilor de constrângere cu caracter medical.

5. Decizia instanței de apel, a fost atacată cu recurs ordinar de către procurorul în Procuratura de Circumscripție Cahul, Tomița Mihail, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 16 iulie 2019, prin care invocând incidența pct. 6), din dispozițiile art. 427 Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei în partea respingerii solicitării de încasare a cheltuielilor de judecată de la inculpatul Boboc Gheorghe, și dispunerea rejudecării cauzei în această parte de către Curtea de Apel.

5.1. În motivarea cererii de recurs avocatul Barbă Tudor în numele inculpatului în numele inculpatului a invocat că:

- instanța nu a soluționat corect chestiunea legată de cheltuielile judiciare;

- consideră că decizia în partea respingerii solicitării încasării cheltuielilor judiciare de la inculpat, nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția;

- instanța de apel odată ce a respins încasarea cheltuielilor de judecată, nici nu a dispus trecerea acestora în contul statului, considerând

că astfel nu este o dispoziție de repartizare a cheltuielilor de judecată conform art. 397 pct. 5), art. 416 Cod de procedură penală;

6. Referință asupra recursului declarat, a fost depusă de către avocatul Palencu Victoria în numele inculpatului Boboc Gheorghii, prin care a optat pentru dispunerea respingerii recursului.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal concluzionează asupra inadmisibilității acestuia din următoarele considerente.

Pornind de la dispoziția art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, se relevă că instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că recursul este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate și argumentate corespunzător de către recurent.

Potrivit textului recursului declarat de către procuror, acesta invocă temeiul de recurs prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 6) din Codul de procedură penală, în special faptul că, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, atunci când *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.*

Astfel, procurorul consideră neîntemeiată hotărârea instanțelor de fond în partea cheltuielilor judiciare, potrivit căror, a fost respinsă solicitarea acuzatorului de a încasa cheltuielile pentru efectuarea expertizelor medico-legale în cuantum de 839 lei din contul inculpatului,

Dezacordul procurorului cu soluția instanțelor de judecată privind respingerea cerinței de încasare a cheltuielilor judiciare pentru efectuarea expertizelor judiciare, Colegiul penal lărgit le consideră neîntemeiate, deoarece instanțele de fond și-au motivat această concluzie, astfel, menționând că, prevederile alin. (1), (2), (3) art.229 din Codul de procedură penală, instituie dreptul discreționar al instanței de judecată în a decide dacă urmează sau nu a fi obligat condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare. În acest context, reieșind din caracteristica personalității făptuitorului, condițiilor de trai a acestuia, situației financiare, în lipsa argumentelor privind posibilitatea și capacitatea materială a inculpatului

de a compensa cheltuielile suportate, instanța de apel just a decis respingerea cerinței de încasare a cheltuielilor de judecată din contul vinovatului.

În motivarea temeiurilor de casare invocate în recurs, procurorul face trimitere și la practica judiciară, practica Curții Supreme de Justiție potrivit căreia, în anumite cauze s-a dispus încasarea cheltuielilor de judecată de la persoana condamnată, precum și la practica CEDO care denotă faptul că, persoana recunoscută vinovată de săvârșirea infracțiunii urmează să suporte cheltuielile de judecată.

Reieșind din dispoziția dispoziția alin.(2) art.229 Cod de procedură penală, instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, însă această normă nu poartă un caracter imperativ, lăsându-se la discreția instanței decizia asupra încasării de la vinovat a cheltuielilor judiciare, ținând cont de împrejurările cauzei.

Este de menționat și faptul că, potrivit prevederilor alin. (3) art.229 din Codul de procedură penală, decizia instanței privind încasarea cheltuielilor de judecată este opțională și determinată în fiecare caz aparte de circumstanțele cauzei, de faptul dacă persoana este solvabilă de achitarea cheltuielilor, sau dacă plata cheltuielilor judiciare poate influența substanțial asupra situației materiale a persoanelor aflate la întreținerea lor.

La caz, potrivit materialelor cauzei penale persoana condamnată - Boboc Gheorghe nu este angajat în câmpul muncii, nu are careva sursă de venit, locuiește cu mamă-sa, care a solicitat ca fiul său să nu fie privat de libertate, este diagnosticat cu alcoolism cronic fiind supus prin sentință tratamentului forțat în instituția medicală cu regim special. În acest sens procurorul nu a prezentat careva date contrare celor stabilite de către instanțele de judecată, care a-r demonstra incontestabil posibilitatea reală a condamnatului de a recupera cheltuielile judiciare, suportate în cauza penală pentru efectuarea expertizelor judiciare.

Având ca reper cele menționate, Colegiul penal conchide că nu și-a găsit confirmarea temeiul de recurs la care face referire recurentul, lipsind motive de a interveni în soluția adoptată de către instanța de apel, deoarece aceasta este una argumentată de fapt și de drept, prin prisma art.227, 229, din Codul de procedură penală.

Astfel, Colegiul penal apreciază ca fiind justificate și motivate concluziile instanței de apel referitor la respingerea solicitării înaintate de către acuzatorul de stat privind încasarea de la inculpat a sumei de bani menționate mai sus, cu titlu de cheltuieli suportate.

În baza celor expuse, Colegiul penal conchide că temeiul invocat de către procuror nu este aplicabil din punct de vedere al prezenței erorilor de drept, care ar da temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării hotărârii contestate.

8. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Respinge, ca inadmisibil, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de Circumscripție Cahul, Tomița Mihail, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 16 iulie 2019, în cauza penală în privința lui Boboc Gheorghi Nicolai.

Decizia motivată pronunțată la **31 iulie 2020**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Boico Victor

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena

Guzun Ion